

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13CoCsp/20/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8819200978
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Baran
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8819200978.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Barana a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Andreja Radomského v spore žalobcu R. V., K., so sídlom H. XXX/A, XXX XX R., B.: XX XXX XXX, proti žalovanému Y. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A., XXX XX E., o zaplatenie 534,92 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou, č.k. 5Csp/62/2019-115 zo dňa 09. septembra 2019, takto jednohlasne

rozhodol:

- I. Potvrďuje rozsudok.
- II. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:
„Žalobu žalobcu zamietá.

Žalovanému proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznáva.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1, 2, 3, 5, § 54 ods. 1, 2, § 39, § 41 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom v čase uzatvorenia úverovej zmluvy, § 1 ods. 2, § 2 ods. 1 písm. a), b), § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy, § 54a, § 875v, § 100, § 101, § 103, § 558 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom od 05.12.2018, § 220 ods. 2, § 154, § 251, § 255 ods. 1, 2, § 262 ods. 1, 2, čl. 17 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok.

3. Vychádzal zo zistenia, že právny predchodca žalobcu D. R. ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzavreli dňa XX.XX.XXXX Q. o úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 1.500,- Eur, ktorý sa zaviazal vrátiť v pravidelných mesačných splátkach. V Upozornení - výzve na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 31.03.2016 právny predchodca žalobcu upozornil žalovaného, že pohľadávka banky je viac ako 3 mesiace po splatnosti a upozornil ho, že ak nedôjde k úhrade dlžnej sumy, banka je oprávnená využiť ust. § 565 Občianskeho zákonníka a vyhlásiť úver za predčasne splatný. Výzvou na úhradu dlžnej sumy zo dňa 26.04.2016 právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného na zaplatenie sumy, a to z dôvodu, že ku dňu 26.04.2016 vyhlásil pohľadávku voči žalovanému za splatnú v celom rozsahu. Následne D. R. ako postupca a žalobca ako postupník uzavreli dňa 20.12.2018 Zmluvu o postúpení pohľadávok č. III/2018, pričom v prílohe č. X k tejto zmluve je uvedené meno a priezvisko, rodné číslo žalovaného spolu s číslom zmluvy. Na základe zmluvy došlo k postúpeniu pohľadávky na postupníka - žalobcu, čím je preukázaná aktívna vecná legitímácia žalobcu.

4. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že v tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzavreli žalobca ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah úverových podmienok, bol daný žalobcom bez možnosti žalovaného privodiť akúkoľvek zmenu. Mal za to, že tým, že na daný právny vzťah by bol použitý režim Obchodného zákonníka došlo by k znevýhodneniu postavenia žalovaného ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu. Ďalej uviedol, že v danom prípade chýba údaj požadovaný podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch - špecifikácia splátok, preto naplneniu uvedeného účelu nemôže učiniť zadosť zmluva neobsahujúca aj vyčíslenie výšky splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V tejto súvislosti poukázal aj na názory vyslovené v rozhodnutiach iných súdov a pokiaľ ide o názor vyslovený v rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 09.11.2016 v právnej veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s. c/a Klára Bíróová poukázal na nepriamy účinok smerníc, rozpor medzi smernicou a zákonom, ako aj na odlišné požiadavky zákona o spotrebiteľských úveroch a smernice. V súlade s § 220 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. zohľadnil aj ustálenú rozhodovaciu prax súdov, pričom uviedol, že judikatúra vyšších súdov sa v tejto otázke odlišuje, preto poukázal na § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka a najmä na interpretačné pravidlo v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Obdo 45/2012 zo dňa 24.06.2013. Súd prvej inštancie sa preto pri výbere rozhodovacej praxe priklonil k tej, ktorá uprednostňuje výklad sledujúci záujem spotrebiteľa. Rovnako poukázal aj na ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu SR a ostatných súdov v obdobných veciach. Pre absenciu povinných náležitostí zmluvy je preto potrebné považovať tento spotrebiteľský úver za úver bez poplatkov a bez úrokov v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch.

5. V odôvodnení rozhodnutia ďalej uviedol, že odhliadnuc od vyššie uvedeného, taktiež nie je naplnené zákonné ustanovenia § 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch, a to celková čiastka, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť. Celková čiastka v zmluve uvedená nie je, v zmluve sú uvedené iba celkové náklady v sume 721,27 Eur. Zároveň v zmluve nie sú uvedené všetky predpoklady použité na výpočet RPMN. V zmluve sa totiž nenachádza údaj o poplatku za poskytnutie úveru v sume 29,87 Eur, poplatku za vedenie účtu v sume 0,76 Eur, ktorý žalobca do výpočtu RPMN zahrnul ako je zrejme zo žalobcom predloženej kalkulačky pre výpočet RPMN. Naviac, v súvislosti s absenciou zákonnej náležitosti úveru podľa § 9 ods. 2 písm. k) poukázal na skutočnosť, že v zmluve sa nikde nenachádza údaj o výške poplatku za spracovanie úveru, pričom je zrejme, že tento poplatok bol žalovanému dňa 18.02.2014 odrátaný vo výške 29,87 Eur od istiny úveru, a namiesto 1.500,- Eur mu bolo poskytnutých iba 1.470,13 Eur. Zo zmluvy jednoznačne nevyplýva, aká suma jednotlivých splátok pripadala na úhradu poplatku za poistenie a poplatku za vedenie úverového účtu. Dodal, že v danom prípade zároveň v čl. 3 bode 5 zmluvy je drobným písmom uvedená netransparentná inkorporačná doložka. O netransparentnú inkorporačnú doložku ide aj vtedy, ak ju dodávateľ uvedie menším písmom ako zmluvné podmienky predstavujúce podstatné zložky zmluvy. Vyhlásenie neplatnej inkorporačnej doložky má rovnaký dopad vo vzťahu k všetkým nárokom uplatňovaným na jej základe. Ustanovenia obsiahnuté v jednotlivých dokumentoch sa v prípade neprijateľnej inkorporačnej doložky nestávajú súčasťou zmluvy. V súvislosti so započítavaním platieb žalovaného najskôr na istinu a až následne na príslušenstvo pohľadávky poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 6Co/39/2011, v zmysle ktorého ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku.

6. Ďalej sa súd prvej inštancie zaoberal výškou ročnej úrokovej sadzby 25,5%, ktorú v zmysle rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 26/2011 z 26.04.2016 porovnal s úrokovými sadzbami uplatňovanými bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek, kde z internetovej stránky NBS zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou do 5 rokov vo februári 2014 činil úrok 11,16% (nové obchody). Z toho je zrejme, že ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi v danom prípade viac ako dvojnásobne prevyšuje mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami. V danom prípade ide teda o neprimerane vysoké úroky, ktoré boli dojednané v rozpore s dobrými mravmi, preto je s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka zmluva v časti odplaty neplatným právnym úkonom. V tomto smere tiež poukázal na rozhodnutia súdov v obdobných veciach a vzhľadom na tieto uvedené závery považoval dohodu o výške úrokov za absolútne neplatnú.

7. Rovnako sa súd prvej inštancie zaoberal prepočtom výšky RPMN, kde podľa prepočtu realizovaného prostredníctvom kalkulačky dospel k záveru, že RPMN má byť uvedená správne vo výške 38,10% a nie vo výške 31,84%. Žalobca do výpočtu nezarátal poplatok za poistenie, ktorý považuje za doplnkovú dobrovoľnú službu. Zo samotného formulára úverovej zmluvy však nevyplýva, že sa jedná o dobrovoľnú

službu, ktorá nemá byť súčasťou RPMN. Z formulára nie je zistiteľné, či dlžník mohol odmietnuť poistenie a úver by bol poskytnutý za rovnakých podmienok. Ak boli pre výpočet RPMN použité iné predpoklady, tieto v zmluvnom formulári chýbajú, pričom zákon s absenciou týchto predpokladov spája bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Vychádzajúc z uvedeného je potom žalovaný povinný vrátiť žalobcovi len hodnotu toho, čo mu dodávateľ poskytol, bez akéhokoľvek navýšenia, teda bez úrokov z úveru a bez poplatkov. Žalobca v zmysle zmluvy poskytol žalovanému úver vo výške 1.470,13 Eur a podľa predloženej špecifikácie žalovaný k predmetnej zmluve uhradil 2.055,51 Eur. Keďže žalobca má v danom prípade nárok iba na istinu úveru bez úroku a žalovaný k predmetnej zmluve uhradil do dňa podania žaloby žalobcovi viac ako bol povinný súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

8. Pokiaľ ide o uznanie dlhu zakomponovaného do formulára „Návratka Vyjadrenie dlžníka k dlhu“ zo dňa 05.10.2017 podpísané žalovaným, tak tento právny úkon považoval za neplatný v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Žalovaný nemohol uznať dlh v časti odporujúcej zákonu, a to konkrétne zákonu o spotrebiteľských úveroch účinnému v čase uzatvorenia zmluvy, podľa ktorého je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov. Zároveň uviedol, že v predloženej formulári žalovaný ani svoj dlh neuznal, nakoľko v kolónke pre uznanie chýba výška dlhu, žalovaný neuznal svoj dlh do výšky, ako to vyžaduje § 558 Občianskeho zákonníka. Navyše uznanie dlhu podpísal žalovaný po tom, čo mu ho zrejme žalobca zaslal poštou, pričom sám mienil uzavrieť iba dohodu o splátkach so žalobcom, nakoľko nebol schopný uhradiť celý dlh naraz. Zámer žalobcu tak vyhodnotil ako nekalú obchodnú prax, pretože boli naplnené zákonné znaky tohto zákonného inštitútu, a to nedostatok odbornej starostlivosti na strane dodávateľa a potencionálne riziko, že takéto konanie naruší správanie spotrebiteľa.

9. O trovách konania rozhodol tak, že keďže súd žalobu žalobcu zamietol, žalovaný bol úspešný v celom rozsahu má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Nakoľko žalovanému v súvislosti s konaním žiadne trovy konania nevznikli, súd rozhodol už v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, že nemá právo na náhradu trov konania.

10. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, a to proti výroku, ktorým súd žalobu zamietol. Odvolanie právne odôvodnil § 365 ods. 1 písm. a), b), d), e), f), g) a h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“). Poukázal na to, že v konaní nemal možnosť procesne sa brániť, keď súd svojim postupom znemožnil jeho účasť na konaní a bez toho, aby ho oboznámil o výsledku posúdenia prejudiciálnej otázky o možnej bezúročnosti a bezpoplatkovosti zmluvy o úvere. Namietal, že ho súd svojim procesným postupom nevyzval na vyjadrenie k otázke určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti a nepostupoval v súlade s § 129 C.s.p., rovnako ho nevyzval ani podľa § 157 C.s.p., nevytýčil termín predbežného prejednanie sporu podľa § 168 C.s.p. a nevytýčil ani termín pojednávania podľa § 177 ods. 1 C.s.p.. Mal za to, že takýto postup súdu nie je v súlade so zásadami účelnosti a hospodárnosti konania a nastáva situácia, kedy jedinou možnosťou procesnej obrany žalobcu je právo podať odvolanie, čím sa de facto prenáša úloha súdu prvej inštancie na súd druhej inštancie, čo nie je žiaduce. Čo sa týka celkovej čiastky uviedol, že túto tvorí súčet výšky úveru a celkových nákladov spojených s úverom, pričom o tejto skutočnosti bol žalovaný oboznámený v samotnej zmluve v časti 3. Podotkol, že údaj o výške poskytnutého úveru ako aj celkovej výške nákladov zmluva obsahuje a výklad súdu je podľa jeho právneho názoru šikanóznym uplatňovaním práva a prílišným formalizmom. V tomto smere poukázal na rozsudok Súdneho dvora sp. zn. C-42/15 zo dňa 09.11.2016, na základe čoho je zrejme, že samotné číselné vyjadrenie celkovej čiastky nemožno sankcionovať bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou zmluvy, nakoľko táto celková čiastka je zo zmluvy identifikovateľná banálnym matematickým výpočtom. Rovnako poukázal aj na rozsudok Súdneho dvora vo veci C-331/18 TE proti Pohotovosti, s.r.o.. Vo vzťahu k výpočtu RPMN uviedol, že súdu zaslal listinu s výpočtom RPMN, ktorý je vypočítaný podľa vzorca uvedeného v prílohe zákona a vzorec výpočtu jeho právneho predchodcu implementoval externý dodávateľ, ktorý garantuje správnosť výpočtu RPMN. Namietal, že spôsob výpočtu súdu prvej inštancie nebol správny, pretože neprepočítaval celkovú výšku nákladov na základe rozpisu splátok. Vo vzťahu k poisteniu uviedol, že išlo o dobrovoľné poistenie vo forme doplnkovej služby, ktoré sa v zmysle zákona nezapočítavajú do celkových nákladov úveru. Na základe uvedeného je tak zrejme, že celková výška nákladov a RPMN bola vypočítaná správne, a preto súd nesprávne rozhodol, keď zmluvu posúdil ako bezúročnú a bez poplatkov. K námietke nepreskúmateľnosti uviedol, že základom odôvodnenia súdneho rozhodnutia sú tvrdenia, ktorými súd podopiera svoj záver. V tejto súvislosti poukázal aj na niekoľko rozhodnutí Ústavného súdu SR, Ústavného súdu ČR a Najvyššieho súdu SR. Poukázal na to, že ochrana spotrebiteľa je síce dôležitým faktorom v spoločnosti, ale nemožno mu poskytovať takú ochranu, ktorá by viedla k jeho jednostrannému zvýhodňovaniu. Mal za to, že v

tomto prípade dochádza k narušeniu princípu rovnosti strán konania. Záverom poukázal aj na odlišné stanovisko podpredsedu Ústavného súdu SR JUDr. Milana L'alíka. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie alternatívne žiadal, aby odvolací súd žalobe vyhovel v celom rozsahu a žalovaného zaviazal na náhradu trov konania vrátane trov právneho zastúpenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

11. Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

12. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (ustanovenie § 34 C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (ustanovenie § 385 C.s.p. a contrario) tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli súdu Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

13. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

14. Odvolací súd konštatuje, že žalobca v odvolaní iba formálne citoval v zákone uvedené odvolacie dôvody bez toho, aby identifikoval v akom konkrétnom pochybení vidí naplnenie toho ktorého odvolacieho dôvodu.

15. Z obsahu jeho odvolania možno vyvodíť, že namieta nesprávny procesný postup, nepreskúmateľnosť rozhodnutia, nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie (§ 365 ods. 1 písm. b), f) a h) C.s.p.).

16. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte namietaným nesprávnym procesným postupom a nepreskúmateľnosťou, nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením, teda, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

17. K nesprávnemu procesnému postupu týkajúceho sa nemožnosti vyjadriť sa k predbežnému právnemu posúdeniu a nenariadenia predbežného prejednania a pojednávania veci odvolací súd uvádza, že predbežné prejednanie sporu je fakultatívnym inštitútom a teda je na úvahe súdu, či takéto predbežné prejednanie nariadi. Obligatórnym inštitútom v zmysle § 181 ods. 2 C.s.p. je stanovisko súdu k skutkovým tvrdeniam a navrhovaným dôkazom, teda tzv. predbežné právne posúdenie, ktoré má zamedziť prekvapivosti rozsudku z dôvodu, aby bol postup súdu pre strany v konaní transparentný a predvídateľný. Uvedená požiadavka je tak prejavom zásady kontradiktórnosti konania, keď je zároveň kladený väčší dôraz na zodpovednosť strany za jej vlastnú procesnú aktivitu a za rovnako transparentné substancovanie skutkových tvrdení a dôkazných návrhov. Pre využitie práva strany na predbežné právne posúdenie je potrebné, aby strana využila svoje oprávnenie a zúčastnila sa na pojednávaní. Z obsahu spisu vyplýva, že pojednávanie o ktorom bol upovedomený aj žalobca sa konalo dňa 09.09.2019 a podľa záznamu z pojednávania sa na ňom nezúčastnila žiadna zo sporových strán, pričom na uvedenom pojednávaní v zmysle § 181 ods. 2 C.s.p. zákonný sudca uviedol predbežné právne posúdenie veci. Zároveň odvolací súd konštatuje, že namiesto nebol ani postup podľa § 129 C.s.p., keďže v danom prípade nemožno konštatovať vady podania. Na základe uvedeného odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie postupoval procesne správne a v súlade s príslušnými ustanoveniami C.s.p. vytvoril žalobcovi dostatočný priestor na realizáciu jeho procesných práv. Žalobca sa dobrovoľne vzdal účasti na pojednávaní, čím sa zbavil možnosti využiť procesných oprávnení, ktoré mu C.s.p. priznáva. Z uvedených dôvodov nemožno prisvedčiť tejto odvolacej námietke žalobcu.

18. Žalobca ďalej namieta i nepreskúmateľnosť rozsudku, pričom odvolací súd na tomto mieste zdôrazňuje, že prípadnú nepreskúmateľnosť rozsudku možno subsumovať iba pod odvolací dôvod uvedený v § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p. - porušenie práva na spravodlivý proces.

19. K nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolací súd uvádza, že iba také rozhodnutie je nepreskúmateľné, ktorého právne závery sú v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami, resp. tieto právne závery v žiadnej novej interpretácii z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nevyplývajú. Z odôvodnenia tu napadnutého rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi súdu na strane druhej. Za daného stavu potom odôvodnenie tu napadnutého rozhodnutia rešpektuje kautely určujúce minimálnu mieru racionality a konzistencie skutkovej a právnej argumentácie, teda je preskúmateľné.

20. K námietke nesprávne zisteného skutkového stavu odvolací súd poznamenáva, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získavaní dôležitých poznatkov na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktoré objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súdy sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoje nárok alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu. Po preskúmaní spisu odvolací súd dospel k záveru, že nedošlo k naplneniu tohto odvolacieho dôvodu.

21. K námietke o nesprávnom právnom posúdení odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Ani táto odvolacia námietka naplnená nebola.

22. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

23. Odvolací súd osvojujúci si závery súdu prvej inštancie na zdôraznenie vecnej správnosti a v súvislosti s odvolacími námietkami odvolateľa dopĺňa nižšie uvedené.

24. V zhode so súdom prvej inštancie, ani odvolací súd v predmetnej veci nemal pochybnosti o tom, že predmetný vzťah medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným je vzťahom spotrebiteľským, pretože uzatvorená zmluva je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, kde žalobca vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaný je spotrebiteľom, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Odvolací súd na tomto mieste ešte zdôrazňuje, že základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že tieto sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny, pričom aj predmetná zmluva túto charakteristiku spĺňa.

25. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že uzatvorená spotrebiteľská zmluva nespĺňa všetky zákonom predpísané náležitosti ustanovené v § 9 ods. 2 zákona

č. 129/2010 Z. z. účinného v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej len „ZoSÚ“) v dôsledku čoho je poskytnutý úver postihnutý sankciou bezúročnosti a bezpoplatkovosti. S uvedeným záverom sa žalobca nestotožnil a v podanom odvolaní uviedol, že uzatvorená zmluva spĺňa všetky zákonom predpísané náležitosti, najmä to, že zistiteľným spôsobom obsahuje celkovú čiastku úveru, rovnako aj to, že výpočet RPMN bol správny. Vzhľadom na obsah podaného odvolania sa odvolací súd v prvom rade zaoberal preskúmaním napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, čo do posúdenia absencie zákonných náležitostí uzatvorenej zmluvy.

26. Zákon o spotrebiteľských úveroch v § 9 odsek 2 presne definuje, aké náležitosti, okrem všeobecných (§ 43 Občianskeho zákonníka), musí spotrebiteľská zmluva obsahovať. Okrem iného v § 9 odsek 2 písm. j) uvádza, že zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať aj celkovú čiastku, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť.

27. Odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie mal z obsahu spisu za preukázané, že celková čiastka, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť, nebola v zmluve uvedená vôbec, pričom v zmysle § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ ide o jednu z podstatných obsahových náležitostí zmluvy, ktorá mala byť v zmluve uvedená jasne a zrozumiteľne a nie tak, že si ju spotrebiteľ mal na základe údajov zmluvy vyvodiť. Odvolací súd dáva ešte do pozornosti, že žalobca ako dodávateľ v uzatvorenej zmluve drobným písmom uviedol klauzulu, že: „Celkovú čiastku úveru predstavuje súčet výšky úveru a celkových nákladov spojených s úverom.“. Uvedenou klauzulou však žalovaný neodstránil neurčitosť a nejednoznačnosť údajov o celkovej čiastke, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť. Takéto konanie žalobcu je tak možné zároveň posúdiť ako nekalé, pretože žalovanému ako spotrebiteľovi boli poskytnuté nesprávne informácie o tom, aká bude hodnota jeho úveru. Rovnako odvolací súd sa nemohol stotožniť ani so závermi žalobcu vyplývajúcimi z rozsudku Súdneho dvora na ktoré poukázal. Odvolací súd zdôrazňuje, že ZoSÚ jasne a zreteľne v čase uzatvorenia zmluvy vyžadoval uvedenie presné a jasné uvedenie celkovej čiastky v spotrebiteľskej zmluve.

28. Pod pojem celková čiastka, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť v zmysle § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ možno rozumieť všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

29. Rovnako ako súd prvej inštancie aj odvolací súd dospel k záveru, že do celkovej čiastky mali byť zahrnuté aj poplatky súvisiace s poistením, ktoré mal spotrebiteľ zaplatiť, avšak zo zmluvy nie je zrejmé, či toto poistenie bolo zahrnuté do celkovej čiastky alebo nie a tiež zo zmluvy nie je zrejmé, aké boli náklady spotrebiteľa v súvislosti s týmto poistením. Vo vzťahu k spôsobu dojednávania tohto poistenia sa odvolací súd nemohol stotožniť s námietkou žalobcu, že žalovaný priamo v zmluve mal možnosť toto poistenie odmietnuť, pretože v tomto prípade žalovaný nemal možnosť výberu, či si úver poistí alebo nie. Klauzula o poistení sa nachádzala priamo v úverovej zmluve a bola zakomponovaná tak, že žalovaný nemal možnosť voľby. Vo svojej podstate táto klauzula konštatovala, či žalovaný ako spotrebiteľ spĺňa podmienky na poistenie alebo nie, avšak výslovná možnosť spotrebiteľa odmietnuť súbor poistenia nebola v zmluve nijako zakomponovaná.

30. V tejto súvislosti poukazuje odvolací súd aj na ustálenú judikatúru v zmysle ktorej systém ochrany zavedený smernicou 93/13 vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom bez toho, aby mohol vplývať na ich obsah (rozsudky z 27. júna 2000, Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, C-240/98 až C-244/98, Zb. s. I-4941, bod 25, ako aj z 26. októbra 2006, Mostaza Claro, C-168/05, Zb. s. I-10421, bod 25).

31. Vo vzťahu k vyššiemu má odvolací súd za to, že už samotná absencia celkovej čiastky, ktorú bol žalovaný ako spotrebiteľ povinný zaplatiť spôsobilo bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru, a preto sa nebolo potrebné ďalej zaoberať ani ostatnými dôvodmi bezúročnosti a bezpoplatkovosti

poskytnutého úveru namietanými žalobcom v podanom odvolaní, resp. ostatnými dôvodmi uvedenými v odôvodnení rozhodnutia.

32. Z vyššie uvedených záverov tak vyplýva, že žalovaný ako spotrebiteľ bol povinný žalobcovi, resp. jeho právnemu predchodcovi vrátiť len istinu skutočne poskytnutého úveru. Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania súdu prvej inštancie v tomto smere, ktoré nebolo žalobcom spochybnené, zmluva bola síce uzatvorená na sumu 1.500,- Eur, avšak žalovanému bola reálne poskytnutá suma vo výške 1.470,13 Eur. Žalovaný bola tak povinný vrátiť žalobcovi len túto reálne poskytnutú sumu 1.470,13 Eur, pričom tento však vrátil v skutočnosti sumu 2.055,51 Eur, t.j. vrátil žalobcovi viac ako bol povinný. Z uvedeného dôvodu preto súd prvej inštancie správne žalobu v celom rozsahu zamietol.

33. Odvolací súd ďalej poukazuje na to, že správny výrok vo veci samej zodpovedá aj správny výrok o trovách konania.

34. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd v zmysle § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu ako vecne správny potvrdil.

35. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 255 ods. 1 C.s.p. v spojení s ustanovením § 262 ods. 2 C.s.p. tak, že stranám sporu nebol priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania. V odvolacom konaní bol úspešný žalovaný, ktorému však zo spisu žiadne preukázateľné trovy odvolacieho konania nevyplyvajú, ani si ich neuplatnil. V odvolacom konaní neúspešnému žalobcovi nemohla byť priznaná náhrada trov odvolacieho konania. Súd preto vyslovil, že stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Správnosť takého rozhodnutia vyplýva aj z rozhodnutia NS SR sp. zn. 6Cdo/544/2015.

36. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).